

Internetconsultatieversie

Beleidsregel van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van, nr. WJZ/, tot wijziging van de Beleidsregel diertransport bij hoge temperaturen

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 van Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97 (PbEU 2005, L 3);

Besluit:

Artikel I

In artikel 1 van de Beleidsregel diertransport bij hoge temperaturen wordt "35 graden Celsius" vervangen door "30 graden Celsius".

Artikel II

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na de datum van de uitgifte van de Staatscourant waarin hij wordt geplaatst.

Deze beleidsregel zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,

CONCEPT

Nota van toelichting

1. Inleiding

Met de Beleidsregel diertransport bij hoge temperaturen is voor de situatie van vervoer bij hoge omgevingstemperaturen nader invulling gegeven aan het verbod op het 'vervoeren of laten vervoeren van dieren op zodanige wijze dat het de dieren waarschijnlijk letsel of onnodig lijden berokkent' uit artikel 3 van Verordening (EG) 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97 (PbEU 2005, L 3) (hierna: transportverordening). Vervoer van dieren onder warme weersomstandigheden kan leiden tot hittestress en lijden en daarmee tot overtreding van dit verbod. Tot dusverre was in de beleidsregel vastgelegd dat dit bij een buitentemperatuur van 35 graden of meer altijd het geval is, wanneer het betreffende vervoermiddel niet is uitgerust met een actief koelingssysteem. Met deze aanpassing van de beleidsregel is de buitentemperatuurgrens aangepast van 35 graden Celsius naar 30 graden Celsius, omdat nieuwe wetenschappelijke inzichten erop wijzen dat dieren boven deze buitentemperatuur hittestress ervaren. De beleidsregel is van toepassing op alle transporten in vervoermiddelen zonder actief koelingssysteem in Nederland, ook wanneer zij afkomstig zijn uit een ander land of onderweg zijn naar een ander land.

2. Gevolgen hoge temperaturen bij veetransport voor dierenwelzijn

Het wetenschappelijke rapport van de Europese Food Safety Authority (EFSA) naar welzijnsrisico's bij diertransporten¹ toont aan dat bij de in Nederland gangbare luchtvochtigheid, een buitentemperatuur van 30 graden Celsius altijd een groot risico op welzijnsproblemen geeft. Sterker nog, uit ditzelfde rapport blijkt dat er ook verhoogde risico's op hittestress zijn bij lagere buitentemperaturen dan 30 graden Celsius voor verschillende diersoorten. Om ook rekening te houden met de uitvoerbaarheid van de beleidsregel, is gekozen voor een generieke temperatuurgrens voor alle diersoorten op alle transporten die gebonden zijn aan de voorschriften van artikel 3 van de transportverordening. Deze grens is hetzelfde als de temperatuurgrens die al bestaat voor lange afstandstransporten.² Aanleiding voor deze temperatuurgrens voor lange afstandstransporten is een oproep van de Europese Commissie uit 2020 aan lidstaten, om geen lange transporten meer toe te staan wanneer onderweg een buitentemperatuur van 30 graden Celsius of hoger wordt verwacht. De minister van LNV heeft gehoor gegeven aan deze oproep, evenals veel andere Europese lidstaten.

Dat neemt niet weg dat ook bij buitentemperaturen onder de 30 graden onnodig lijden als gevolg van hittestress kan optreden bij dieren die worden vervoerd. De NVWA voert, zoals beschreven in het Nationaal plan voor veetransport bij extreme temperaturen, vanaf een voorspelde buitentemperatuur van 27 graden Celsius in De Bilt extra controles uit. Zij treedt handhavend op als er door het vervoer onder warme omstandigheden sprake is van hittestress en lijden van dieren, en daarmee van overtreding van artikel 3 van de transportverordening.

Het risico op lijden van dieren bij warme omstandigheden is bij vervoer groter dan bij andere situaties (bijvoorbeeld op stal). Hiervoor zijn twee redenen aan te wijzen. Ten eerste veroorzaakt het laden en transport extra activiteit, vaak gepaard met een stressreactie van dieren. Dieren zijn daardoor sneller verhit. Ten tweede staan dieren tijdens vervoer in het vervoermiddel dichter op elkaar ten opzichte van de situatie op stal, met minder ruimte boven de dieren voor de noodzakelijke ventilatie waardoor ze hun lichaamswarmte minder goed kwijt kunnen. Om bovengenoemde redenen is het daarom gerechtvaardigd om te stellen dat vervoer van dieren bij

¹ European Food Safety Authority, 7 september 2022 «Welfare of pigs during transport» (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7445>), European Food Safety Authority, 7 september 2022 «Welfare of cattle during transport» (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7442>), European Food Safety Authority, 7 september 2022 «Welfare of domestic birds and rabbits transported in containers» (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7441>), European Food Safety Authority, 7 september 2022 «Welfare of small ruminants during transport» (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7404>), European Food Safety Authority, 7 september 2022 «Welfare of equidae during transport» (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7444>).

buitentemperaturen van 30 graden en hoger bij de in Nederland gangbare luchtvochtigheid altijd een groot risico op onnodig lijden oplevert.

3. Planning door organisator van vervoer

De transportverordening benadrukt dat een goede planning van belang is voor het vervoer van dieren. Artikel 5, derde lid, van de verordening schrijft voor dat organisatoren van het vervoer van dieren er voor elk transport voor dienen te zorgen dat het welzijn van de dieren niet in het gedrang komt door onvoldoende coördinatie van de verschillende onderdelen van het transport en dat rekening moet worden gehouden met de weersomstandigheden. Er moet dus anticiperend worden gehandeld. Dat wil zeggen dat een diertransport in ieder geval beter niet kan plaatsvinden als er een risico is dat een transport onderweg een gebied doorkruist waar de buitentemperatuur 30 graden Celsius of hoger is. Ook bij verwachtingen van temperaturen onder de 30 graden moet, gezien de kans op welzijnsproblemen in relatie tot de diersoort en -categorie bij bepaalde temperaturen, goed overwogen worden of een transport doorgang kan vinden. Vindt een transport toch plaats bij buitentemperaturen van 30 graden of hoger, dan is het voor het welzijn van de dieren belangrijk dat het transport niet lang wordt opgehouden en indien nodig naar een geschikte plaats wordt geleid waar de dieren uitgeladen en ondergebracht kunnen worden. Dat in die gevallen het vervoer dus – zo beperkt mogelijk – wordt voortgezet, laat uiteraard onverlet dat sprake is van een overtreding van artikel 3 van de transportverordening en derhalve handhavend zal worden opgetreden.

4. Vervoermiddelen met koelsystemen

Omdat het uiteindelijk om de omstandigheden voor de dieren in het transportmiddel gaat, blijft deze beleidsregel ook na deze wijziging beperkt tot wagens die niet zijn voorzien van een actief koelsysteem, zijnde airconditioning. Vervoermiddelen met actieve koelsystemen zijn in staat de temperatuur in het vervoermiddel ongeacht de buitentemperatuur voldoende te koelen naar voor de dieren aangename temperaturen. De aanwezigheid van (mechanische) ventilatie is onvoldoende om aan te kunnen nemen dat er sprake is van een koelsysteem in de zin van deze beleidsregel, omdat met ventilatie warme buitenlucht naar binnen wordt geblazen. Dit is wellicht aangenamer voor de dieren, maar de temperatuur bij de dieren zal niet worden verlaagd, waardoor het risico op lijden ongewijzigd blijft. Vooral tijdens momenten dat de veewagen stil komt te staan, bij mogelijke files of rusttijden van de chauffeur, loopt de hitte in wagens zonder actieve koeling snel op en dat wordt met ventilatie niet voorkomen. Diertransporten die vanwege de aanwezigheid van een actief koelsysteem niet onder deze beleidsregel vallen, moeten uiteraard nog steeds voldoen aan de bepalingen van de transportverordening, wat onder meer inhoudt dat de dieren tijdens het vervoer geen onnodig letsel of lijden berokkend mogen worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onvoldoende luchttoevoer van buitenaf.

5. Regeldruk

Omdat de beleidsregel een concretisering van een voorschrift van de transportverordening betreft, is er geen aanleiding om een regeldrukanalyse uit te voeren, aangezien de regeldruk een gevolg van de transportverordening zelf is en niet van deze wijziging van de beleidsregel.

6. Uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets

NVWA heeft een uitvoerings- en handhavingstoets verricht. De uitkomsten daarvan zijn..., dit heeft tot de volgende aanpassingen van het ontwerpbesluit geleid...

In te vullen na ontvangst uitvoerings- en handhavingstoets.

7. Notificatie

Omdat het een technische eis bevat is notificatie nodig, inclusief stand-still termijn van ten minste drie maanden.

8. Inwerkingtreding

Deze wijziging treedt de dag na bekendmaking ervan in de Staatscourant in werking, dat is vanwege de aanstaande zomerse periode vanuit het oogpunt van dierenwelzijn aangewezen.

CONCEPT